

LO TEATRO CATALÀ

PERIÓDICH INDEPENDENT,

DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIOS

DESTINAT PRINCIPALMENT Á FOMENTAR LO PROGRÉS É INTERESSOS DEL TEATRO DE CATALUÑA

EMEROTECÀ
MUNICIPAL
MADRID

Preus de suscripció	
En Barcelona.	4'00 ptas. trimestre
Resto Catalunya	1'50 " "
Fora de idem.	2'00 " "
Artistas d'òpera	25'00 " l' any.
Abonats protectors,	una pta. cada mes.
Pago adelantat.	

DIRECCIÓN Y REDACCIÓN
Viladomat, 164, 4. ^{rt} , I. ^{ra}
Despaig d' Administració: Escudellers, 53, baixos, agència Mulet y Companyia.
Sucursal pèra cartas y avisos: en l' Arxiu lírich-dramàtic de don J. Gelabert, Uniò, 5, 3.er, 2.na

Preus de cada número

Número corrent	10 céntims
Id. atrassat	15 id.
Los abonats protectors tenen dret á dos exemplars de cada número de LO TEATRO CATALÀ, á que s' publicin novas que s' convinga mentres no desdigan del setmanari, y á obtenir rebaixa en los preus de 'ls anuncis particulars.	

SALVE MONTSERRATINA

DE TOMÁS BRETON

A la acreditadíssima casa editorial de D. Joan Ayné debem l' amabilitat de l' envío de la *Salve* que l' mestre Bretón posá en música, dedicantla á la Verge de nostra muntanya serrada.

Tentats estàbam á no emetrer nostre judici respecte son mérit musical religiós, per haverho fet á son degut temps tota la prempsa ab més ó menys elogis, ab més ó menys imparcialitat, ab més ó menys apasionament. Pero l' obra s' ho val; y l' nom de son insigne autor, per nosaltres respetabilíssim, nos obliga á fer públicas las ideas que la lectura de la ja dita *Salve* 'ns ha sujerit.

La música religiosa no s' adapta á totas las intelligencias que volen, per medi de signos musicals, expressar la forma grave, solemne y sentida de 'ls cants de San Gregori y San Ambrós; la música religiosa no s' presenta dàctil y obedient á las exigencias de aquell que sens previ y detingut estudi de nostre antifonari traspassa l' llindar de l' iglesia en busca de sensacions ab intensitat suficiente pera que arribin aquestas ab la mateixa forsa, color y aroma, que féren concebir en son origen. A més de excellent músich per la part de possehir ab perfecció tots los elevats conceptes escolástichs de sa ciencia, es necessari, indispensable, sentir en son cor brollar la fé nascuda de la divina gracia, y vivificada pe 'ls preceptes sants de 'ls Pares de la Iglesia.

Serà la música mes ó menys inspirada si l' músich per un instant ha sentit en sa inteligencia l' foch de la inspiració: serà ben treballada si son autor coneix los ressorts de l' contrapunt y sab aplicarlos ab acert y gust artístich logrant ab ells la obtenció d' efectes qu' enquadrint ab la idea general de l' obra: serà, si s' vól, inspirada y bona; pero, tot y reunint aquestas condicions, podrá no ser música religiosa.

La *Salve Montserratina* de l' mestre Bretón, ve á confirmar nostre asert.

Sos quatre números se ressenten de falta de misticisme; no portan sas notas impregnada la essència mística de nostres cants litúrgichs ni sas melodías

duhen aparellada la senzillesa y spontaneitat con-
ceptivas.

No obstant, lo primer número es lo més sentit y l' que produheix millor efecte per sas inspiradas frases. ¡Ab quin sentiment canta l' mestre Bretón, quant diu *vita dulcedo et spes nostra Salve!* Acompanya aquestas notas una armonía real, severa, majestuosa y plena, que contribuheix á que l' efecte sia complert.

En lo segòn número déixa ja l' mestre Bretón la inspiració religiosa per engolfarse de cop y volta dintre l' terreno contrapuntístich, ofegant lo cap ab sa exuberancia de coneixements científichs musicals las tendres notas dictadas pr 'ls embats de l' *cor*.

En lo número tres tòrna ja l' mestre Bretón á ésser lo músich que ab sas notas nos pòrtia, com per la mà, dintre l' sagrat de l' santuari, y agenollats á 'ls péus de la Verge que habita en la mès santa de nostras muntanyas, hi nía en caseta blanca, blanch d' espuma, espuma d' amor, amor de mare, y 'ns té exclamar ab lo té solemne de l' cant gregoria: *Et Jesum benedictum fructum ventris tui nobis post hoc exilium ostende.* ¡Y quin efecte té aquest número de música cantat per la escolanía de Montserrat, quant á la melodia de estil gregoriá retrunyen per aquellas altas arcadas gó-
ticas las notas fundamentals de sos acords armónichs que fan los baixos de 'ls flautats de l' orga de l' monastir!

Y en lo número quatre tòrna á ésser lo mestre Bretón lo sabi didáctich coneixedor de 'ls innumerables recursos que facilita la ciencia á aquell que la posseheix ab perfecció, per olvidarse de cantar com deu-
huem cantar los àngels a l' cel quant entonan: *O cle-
mens, ó pia, ó dulcis Virgo María.*

Lo millor de la música de la *Salve Montserratina* está en lo números primer y tercer, ahont hi desplegá l' sabi compositor totas las galas de sa florida imaginació, embaumant ab sa flaire puríssima los termes mes elevats de la salutació angélica.

En general l' obra no es perfecte baix lo punt de vista de son esprit litúrgich, per mancarhi las condicions indispensables en aquesta classe de treballs; pero acusa sa factura la mà intelligentíssima, coneixedora de cert efectes contrapuntístichs. D' aixó ne-
són bona prova las acertades imitacions que entona-
ció donan y severitat imprimeixen á las notas de l' número primer.

La falta relativa de misticisme religiós que hi trobem no es óbice p' que tributam elogis a'l mestre per havernos donat en aquest temps que tant s' escriu pèra l' iglesia en escarni, no sols de la majestuositat y santedat de 'l temple, sino fins de'l sentit comú; que elogiem, repetim, a'l mestre Bretón, per havernos donat ab sa *Salve* un verdader oasis de música religiosa en mitj d' aquest espantós desert de blasfemias artísticas sacro-musicals.

La casa Ayné ha completat l' obra de 'l músich ab riquesa y elegancia, adornant la portada ab una magnífica vista panorámica de'l Santuari.

Felicitacions a'l mestre y encaixament de mans a l' editor.

MODEST VIDAL.

ESTRENOS CATALANS

Romea. — *A casa l' alcalde*, saynete original de D. EMILI VILANOVA.

Altra vegada 'l popular autor de *Qui compra maduixas!* ha donat a la escena un de sos articles de costums, distingits per la gracia y frescura de'l llenguatje y 'l tracte especial en lo dibuix de 'ls tipos.

A casa l' alcalde com á article literari deixa mes bona impresió que com á obra dramática, tota vegada que en un article ó poesía l' efecte d' una sola paraula pót molt bé constituir un bon final, mentres que en una obra escénica pèra aixó es precis un fet, y veliaqui lo que falta en lo saynete que ressenyem. Si, per exemple, 'l publich hagués vist com los dos pillets robaban á casa de l' arcalde, potser a'l cárurer lo teló 'ls aplausos hagueran sigut mes franchs y spontanis.

En quant a'ls personatges, hi tornárem á véurer á las dugas maduxaires, lo carreter, l' adroguer y 'l municipal de *Qui compra maduixas!*, essent com en aquesta obra, molt ben rebuts y molt celebrats los xistes que son autor posa en boca de 'ls mateixos, y creyem que, com *Qui compra maduixas!*, *A casa l' alcalde* 's representarà molts vegadas.

Be 'l desempenyo á carrech de las Sras. Parrenyo Clemente (A), Monner y 'ls Srs. Soler, Fuentes, Capdevila, Goula y altres.—A. R.

Novedats. — *Lo que no vulgas per tu...* juguet cómich en prosa, original de D. LLUIS LLIBRE.

Aquesta obreta fou molt ben rebuda y 's pót dir que perteneix a 'l género de las que mes abundan, fentse digna germana de *Sense argument*, de'l mateix autor.

No ofereix novedat l' assumpto de *Lo que no vulgas per tu...*; pero es una juguina que 's fa sumament aixerida per la colecció de xistes intencionats, bastante pujats de color alguns, lo que fa no arribi a ferse monòtona, ajudanthi també la circumstancia de ser de molt curta duració.

Donadas las ventatjas d' intervenirhi sols quatre personatges y de resultar de fácil execució, creyem que aquesta obreta tindrà bona acollida entre 'l jovent aficionat.—A.

Granvía. — *L' Escorsó*, drama en tres actes y en prosa, original de D. IGNASI IGLESIAS.

L' argument apenas si ofereix materia per tres actes; pero l' autor logra distribuir sus escenas ab tal acert, que l' espectador no hi nota la falta d' argument complicat.

Lo Sr. Iglesias no ha buscado 'l seu drama, ni

personatges encopetats, ni salons, ni efectes melodramátichs: la escena passa en la cuyna-menjador de una caseta de Lleyda, habitada per la familia de un maquinista de la Companyia del Ferro-carril, y tots los demés personatges són obrers de 'ls tallers de dita Companyia.

L' escorsó, home de mala conducta, mal vist de 'ls seus companys de treball y de 'l seu principal senyor Rafael, pretén los favors de la dona de un seu amich y posa en joch tots los medis per lograr lo seu intent.

A l' aixecarse 'l teló, 'l mentat amich, maquinista de la Companyia, ha convidat á café á tots los seus companys pèra celebrar un ascens que ha rebut, y *l' escorsó* oprofita la ocasió pèra *fíblarlo* fent comentaris sobre l' ascens y 'ls amors de la muller ab lo principal. Lo marit créu a *l' escorsó*; jura venjarse y durant lo trajecte de 'l viatge immediat que emprén portant de fogoner a'l fals amich, tira daltabaix d'un pont a 'l Sr. Rafael, en un moment que després de passar la visita de inspecció s' arriba fins á la máquina.

Comés lo crim, s' horroritza de sí mateix: *l' escorsó* aprofita la conjectura pèra véncer la constància de la muller, amenassantla ab delatarlo tot si no 'l correspon: ella s' hi nega, y durant una violenta lluita entre 'ls dos, surt lo marit y ho comprén tot: s' abalastra sobre *l' escorsó* y 'l subjecta; pero a'l sentir que aqueix li diu *jassessino!* recula esglayat.

No acaba aquí encara la conducta de 'l infame *Llorens*, sino que fa còrrer la veu de que la mort de 'l Sr. Rafael no ha sigut filla de la casualitat sino del crim, y logra ab aixó que la guardia civil corriá incautarse de 'l presunt autor. Allí va *l' escorsó* á fer befa de 'l dolor de son amich; pero mor escanyat á sas mans, a'l temps que la guardia civil entra.

Tal es l' argument explicat á vola ploma: los personatges flauejan un tant en las escenas de poca trascendencia; pero están justos en las culminants: lo llenguatje té alguns tochs atrevits, y careix de reuinacions retòricas.

Lo primer acte es un bonich quadro de costums; lo segon té moments preciosos, y 'l tercer decau un tant á nostre judici, sobre tot en lo final ab la sortida de 'ls civils.

Lo Sr. Iglesias té inspiració y voluntat; pero encara té un' altra condició mès apreciable y mès escauca, valentia. Esperem ab ansia l' estreno d' un altra producció seva, per poder apreciar los progressos que hagi fet.

Lo Sr. Tutau, desempenya 'l paper de marit d' un modo admirable; molt bè 'l Sr. Llibre en lo de *l escorsó*: los demés personatges no ofereixen res de particular.

L' autor se veié obligat á sortir varias vegadas, aclamat ab verdadera insistència.—P.

L' ELEGIT

A 'l Masnou hi ha una nineta molt hermosa y joveneta, y en virtuts de rica ho es tant, que 'l jovent d' aquellas costas tot lo dia està fent postas per saber qui es son aymant. —N' estima un de Barcelona —diu: 'l hereu de ca' la Pona— —Si que, noy, vas ben errat.

Lo qu' ella estima es d' Alella
—afegeix un de Calella:—
ves si 'n vas d' equivocat.—
—A mi 'm consta y ho asseguro
—Vajal gòls posarhi un duro?
—Hasta quatre si 'ls tingués.
—Avans a'l menys créu que ho era
—Fuig d' aquí! si es un troneral
—Donchs no ho duptis; créu que ho es
—Lo seu pare no ho voldria.
—Si aixis fós gòls qué 'n treuria?
—Qué 'n treuria? Potser ré.
—Desenganya't; si l' vòl ella
y ha de ser la seva estrella,
digas, qui ho podrà desfè?
—Lo seu pare sol se basta.
—Oh! y ab lo geni que gasta...
—Contra gustos re hi ha escrit—
Y dich jo: sou uns pabanas!
Ja que 'n teniu tantas ganas,
sapigueu qu' ella ha elegit
á un tronera que du trona,
que no respecta cap dona;
un que sempre está tronat,
un que geps fa du a 'ls inglesos
un que fa mes de tres mesos
que no menja ré escalfat.
L' escullit es un tros d' home
que no sap gastar... cap broma.
Es un faltat de rahó;
es un tipo qué té barra
y que ré a'l mòn l' encaparra;
un corrido... En fi, sòch jó.

J. ROIG CORDOMÍ.

d' imprimir mes tò á la indole de la cansó. Es sens
dupte lo millor de l' obra de l' mestre Cotó.

En lo concertant final, (qu' es de l' mestre Pérez
Cabrero) las véus, de massa englobadas se crusen las
unas á las altras; desapareixen los acords tonals que
estabilitat donan á la composició; s' estableix desequili-
bri que acaba per produir confusió y enfartegament,
no deixant apreciar be la idea denominat de l' autor
y fent passar desapercebuts l' immens treball de l'
músich.

En si: la música de *El viaje improvisto*, en general,
es bona; es molt millor de la que portan certas obras
firmada per renombrats mestres.

Las decoracions forman, si aixó s' pòt dir, lo nervi
principal: lo pintor s' emporta també 'ls aplausos de
l' públich que cada nit admira son talent.

Un no sap pas quina de las decoracions de l'
disjuntit escenogràfic D. Sebastià Carreras pòt mencionar.
Totas resultan de primera.

Lo vestíbul de la estació de l' ferro-carril de Fransa,
es admirable. Aixó mateix l' andén. ¿No representa
aquest més llach de lo que realment es? Per nosal-
tres sí.

La *maison meublée* es magnifica: un hom' dupta si
aquellas cadires y l' lavabo són de bullo ó pintadas,
fins que aixecantse l' teló de dita decoració, s' vèu la
veritat. L' exterior de l' Cassino de Monte-Carlo y
la decoració final (un jardi en Venecia) són dos pintu-
ras en que s'hi véu fantasia y l' acert de l' pintor en
llensar en sa obra á torrents la llum, la perspectiva,
l' color, l' armonia estética de tots aquells elements
que sorprenden á l' espectador per estar sentits en la
forsa d' un realisme verdaderament artístich.

Lo pintor Sr. Carreras ab las decoracions de *El
viaje improvisto* s' ha posat en primer terme en la
pintura escenogràfica.

Los trajes de 'ls balls són ideats pe l' Sr. Labarta.
Aquest nom ho diu tot: originalitat, gust, riquesa...

Los artistas encarregats de l' execució, tots fan lo
que poden y arrenquen entusiastas aplausos que coro-
nan las escenes més culminants de l' obra.

La empresa no omitint gasto,—¿quànt ho ha mirat
això l' intelligent empressari Sr. Elías?—ha convertit
l' escenari de l' Tívoli en verdader aparador d' arjen-
teria, exposanthi obras de immens valor artístich.

L' orquesta, bé; la direcció de l' Sr. Pérez Cabre-
ro, acertada.—A. DE LA F.

Granvía.—L' estreno de l' drama d' espectacle
La pescadora de Arenys va portar dissapte á aquest
teatre numerosa concurrencia.

La obra no entra tant de ple a l' género melodra-
màtic com tenim costum de véarer en obras de l'
autor, qu' es lo Sr. Moreno Gil. L' assumpt, bassat
en la eterna cansó de un crimen misteriós y un igno-
cent perseguit, no ofereix res absolutament de par-
ticular. No obstant, com lo Sr. Moreno Gil coneix
perfectament los procediments que s' usan pera inter-
essar a l' públich, logra tenir a l' espectador entre-
tingut casi sempre y en algunas escenes arrenca
merescuts aplausos.

Los personatges demostraren que dit escriptor no co-
neix prou lo terreno ahont se desarrolla l' acció de *La
pescadora de Arenys*.

Lo Sr. Tutau desempenya ab molt acert un difícil
paper d' idiota, distingintse ademés lo Sr. Oliva que
treu molt partit de l' personatje que representa, (un
pescador septuagenari).

Tots los demés artistas cumpliren son comés, lo-

REVISTA D' ESPECTACLES

Tívoli.—Una mina tè l' empresa d' aquest
teatre ab l' obra *El viaje imprevisto*.

Los autors de la lletra, Srs. Castillo y Guarin, no
s' han trencat gayre l' cap en buscar un argument
nou, interessant y verosímil y un desenllàs natural
a'l enredo nascut de sos variats incidents.

Anem á ocuparnos de la part musical y de la deco-
rativa.

Lo director d' orquesta de l' teatro Eldorado, se-
nyor Cotó, es un músich, jove encara, de coneix-
ments no comuns y de fácil inventiva respecte la part
melòdica. Aquesta de vegadas se presenta original y
bellissima en sus formes senzillas y delicadas; altres
s' hi véu a'l compositor que empapat en la lectura de
obras musicals, deixa en lo pentagrama inconscien-
tment marcada la impresió darrera que l' estudi ha
deixat en son cervell,

Aquestas ratllas generals de l' artística personalitat
de l' Sr. Cotó, s' confirmen en l' obra de que 'ns
ocupem. Pèra observar que tè trossos inspirats que
acusen condicions de bon compositor, sols cal sentir
uns quants compassos que fan los coros en lo segon
quadro de l' acte tercer. Están armonisats ab sobrietat
y elegancia, deixant destaqui clara y diàfana la
melodía que es bellissima. Lo demés de 'ls coros de
aquest quadro s' repeteix fins la sacietat. Aixó fa re-
sultin pesats en extrem.

Los couplets que *Hortensia* canta en la cerveceria
de l' Boulevard Sant-Martin, están concebuts ab
gracia y plens d' intenció.

Los dos compassos primers nos féren recordar los
dos primers de la catalana cansó *Lo bou y la mula*.

Més inspirats y en carácter trobem los que la ma-
teixa *Hortensia* canta en los *Camps Elíseos*. La melo-
dia es mes francesa; despedeixen sas notas certa vo-
luptuositat y l' acompañament de las copas acaba

grant molts aplausos; lo públich demaná a l'autor; pero no va presentarse per tenir sa residència en Madrid.

Las dues decoracions novas, obra de 'l Sr. Soler y Rovirosa, són d' efecte magnífich y acreditan una vegada més á son reputat autor.—A.

Circo Español.—Ultimament s' han representat *La Guardiola* y obres de tres ó més actes, altament conegudas de 'l públich catalá.

En lo benefici de la Sra. Córdoba, va estrenar-se en aquest teatro la sarsueleta *I comici tronati* y en lo de 'l Sr. Lloret, *Setze jutges* y *La Czarina*.

Respecte á *Los diamantes de la Corona* y *El toque de ànimes*, debem fer constar que á nostra imparcial enténdrer, no es possible donar obres tan grans y difícils ab un ensaig ó tot lo més dos.—R. O.

SECCIÓ DE 'L GRACIÓS

—Papá, l' altre dia, á la Societat varen fer una cosa molt bonica.

—¿Qué era? Cóntalo, cóntalo.

—Un senyor feya jochs de mans. En un d' ells agava ba cinc duros y 'ls feya tornar un diari.

—Donchs mira, la teva mamá fa molt mes, de cinc duros se 'n fa tornar un sombrero d' ivern.

Lo Dr. Xirinachs acaba d' establirse. 'L dia d' inaugurar son bufet diu així a'l criat:

—Antón, si vè gent fesla esperar un ratet á la sala, donant á compéndrer que jo estich molt ocupat.

—¿Y si no vè ningú?

—Allàvors feslos entrar desseguida.

En un tramvia:

Un soldat nota que 'l fum de 'l seu cigarro molesta á una senyora que séu á son costat, y li diu aixís:

—Dispensi, senyora: ¿qué potser no fuman a'l seu regiment?

—En lo regiment potser si; pero en la meva companyia may.

Entre cómichs:

—¿Que 't sembla si accepto las proporcions que 'm fan per' treballar de primer galán á Celadas?

—Home, tu mateix; fés un ensaig pera véurer si serveixes per primer galán ja que per segón no vals res.

IMPOSSIBLES CÓMICHS

Per un solter: Casarse ab la *Mariana*.

Per una dòna: Enfilar *L' Agulla* per' cusir.

Per un lector: Posarse *Un barret de pega*.

Per *La Dolores*: Anar *De la Terra a'l Sol* en companyia de *La Dama de Reus*.

Per mi: Fer un viatje ab *L' ase de l' hortalá a Sota terra*.

Per un mort de fam: Menjarse *La butifarra de la llibertat*. A. LACASA.

BELLAS ARTS

Exposició de la Academia de S. Lluch

En la passada setmana parlárem de la mateixa, mencionant, encara que á corre-cuya, algunas de sus obres.

Avuy direm quatre paraules sobre algunes mes, comensant per las de 'l Sr. Baixeras, artista de molt renom y que ab las marinas ha sapigut agradar a 'l públich en moltas ocasions. En las obras que presenta avuy, no arriba á demostrar tot lo que val, 'sent la millor de totes *Mañana de invierno*. Una platja de cel

gris y un grupo de criaturas, verdader matí d' ivern. Pero 'l detall que mes nos agrada es aquell raig de llum que entre 'ls núvols vol ferse pás, d' un efecte molt natural.

Reuneix condicions molt inferiors *El Mediterráneo*, que 'ns recorda moltes decoracions de teatro mal pintades, per ser crú de color y d' assumptu massa vulgar.

Jesús andando sobre las aguas, de 'l Sr. Buxareu, es bastant mitjanet, lo propi que sos restants quadros.

Lo titulat *1835* y altres de 'l Sr. Tresàngels, estan molt bés de perspectiva y de llum. Lo primer representa un episodi de la crema de 'ls convents. Un interior d' iglesia y 'l cadáver d' un frare estés sobre las fredes rajolas, encara qu' aquest es posat sols pèra fer assumptu de 'l detall d' interior mencionat.

Es d'un efecte molt natural, *Fiat voluntas tua*, de 'l senyor Llimona.

Objets de antaño, de 'l Sr. Llorens y Riu, seria molt millor si alguns de 'ls accessoris estessin mes ben dibuixats, com també si no quedés lo quadro tan losch.

Les planes, de 'l Sr. Vaucells, lo mateix que tot lo seu, nos agrada bastant.

En quan á esculturas, parlárem ja d' algunas.

Avuy ho farem de 'l *S. Antoni de Padua* de 'l Sr. Bernadas, que no inspira devoció. ¡Y es clar, com que prou mals de cap té per aguantarse dret!

Vejez, de 'l Sr. Blay, es un cap d' estudi fós en bronze, molt notable y de molta expressió.

En la secció d' arts suntuarias y decorativas, hi ha variès obres qu' honran á sos respectius autors. Las vidrieras per la casa *Hijo de Eudaldo R. Amigo y C.*, molt elegants de composició y de molt caràcter, lo mateix que las imitacions á tapissos de 'l señor Ferrán,

Las copias de teixits de 'l segle XIII, pe 'l senyor Golferichs: los mosaics pe 'l Sr. Moyá; lo retaule de 'l Sr. Oliva, aixís com las restants imitacions de 'l mateix autor y los reclinatoris de 'l Sr. Piquet, tenen molt sabor d' època.

A. DE P. R. V.

POLÉMICA

SR. D. LLUIS PUNXAGUT.

(¿Será un pseudónim? ¡Qui sab!)

Anem á exàmens.

—¿Qu' es un bissílabo?—Una paraula que consta de dos sílabas.

—¿Qu' es línia vertical?—La senyalada per la direcció d' un fil que suspén un cos pesant.

Veji ara un exemple qualsevol de tres de sílabas:

Posi lletras en los punts, que llejjidas hirizontal y verticalment diguin: la primera ratlla, una cosa que hi ha en los teatros; la segona, instrument musical; la tercera, regió espanyola.

Llejeixi la solució:

PLA	TE	A
TE	NO	RA
	A	RA GO

Ara apliqui 'l cás a 'l bissílabo de 'l núm. 152 de LO TEATRO CATALÁ que aquí va reproduhit:

y qual treball, a l'descifrarlo, consisteix en substituir los punts de cada sílaba, (puig no pót ser d' altra manera tractantse de solució de dos sílabas) per lletras, á si de que llejint horisontal y verticalment—las sílabas ¿sent?—diguin dos noms propis de persona, y veurá com la solució es

MAR SAL
SAL VI

Y també veurá que per mes que vosté, conponent lletras ab sílabas (lo que proba fins ahont coneix vosté la gramática) s' hagi trencat lo cap, no pót ser may

CLO PLA
ARS AU

ni posanthy fletxes verticals, horisentals y en altres direccions pèra demostrar que diu *Carlos y Paula*.

Vosté, patró Punxagut, vòl probar aixó, posant

C L—O	P L—A
A—R S	A—U

Ara bè; fins llejintho lletra per lletra, veyam: lleixi la primera vertical, de dalt á baix (en direcció d' un fil que suspén un cos pesant, segons definició geométrica). Diu *Ca*; llejéixila horisontal: diu *Cl*.

¿Y aixó són noms propis de persona?

A mes de que 'ls. noms propis de la solució, tant han de resultar llejint vertical com horisontalment, y, segons son estrambòtich sistema, horisontalment diu *Cl* y verticalment diu *Ca*, ó, llejint en sílabas, diu *Clo pla* y *Ars au* horisontalment, *Clo ars* y *Pla au* verticalment.

¿Véu con no té cap solta? ¿véu com formant la solució de l' modo que vosté ho enjipona, 's pót fer ab molts noms propis que tingen sis lletras ó cinch?

Miri, si no ho creu:

G P—A	C M—E
A—S R	A—R

que, segons lo seu patró, diria *Gaspar Carme*.

¿Ho té entés ara? ¿Véu com l' autor de 'l bissílabo sab ahont té la má dreta? ¿véu com resulta que qui no està prou a l' corrent de gramática y geometría no es l' autor de 'l bissílabo? ¿véu com no hi ha mala té? ¿véu com no sois pas un *D. Luis vos que vale lo menos dos*, ni tampoch un *D. Lluís que per ell vale per sis?* ¿véu com no ho va endevinar? ¿véu com mereix carabassa?

Dònchs, á pesar d' aixó, LO TEATRO CATALÁ en nom de l' autor de 'l bissílabo li fa aquestas demostracions que espero que á vosté l' convencerán plenament de que ha tocat lo violón, Sr. Punxagut; esplicacions que 's mereix no obstant, ja que ab la carta qu' ha remés, apart de certas gosserías perdonables, denota vosté que té paciencia y forsa de imaginació.

**

Y ara, generalisant sobre aquet particular, hem de aprofitar la ocasió pèra dir a 'ls que de vegadas no acerten las solucions que envían creyentlas exactas, que desde l' moment que insertem una cavilació qualsevol, tenim en nostre poder la solució que envia l' autor, la qual ha de ser la única pe 'ls efectes de guanyar las recompensas que oferírem.

Respecte á las observacions que á voltas rebem per part d' aficionats á la secció de *Cavilacions*, hem

de dir que no coneixent tractats que senyalin reglas per' endevinarlas, aixó sols depén de la inteligencia de cada hú.

U. C. B.

CARTA OBERTA

A D. LLUIS DE LA VALLIERE

Molt Sr. meu: mes de dos anys fá que vosté ha deixat de honrar las columnas d' aquest setmanari ab sos erudits y lluminosos treballs tractant desde un elevat punt de vista artístich-musical, las tendencias y principis que integran la *Associació Musical de Barcelona*, fi y resultats práctichs de sa fundació

Han passat dos anys: los socis, gracias á la iniciativa d' un entranyable amich meu, han pagat cinch pessetas trimestre ab l' esperansa que pendria altre vol tendint en sa carrera espays d' ignota llum artística; que obriria algún certamen; que estableiria classes hont los aficionats á la música poguessin apéndrerla guians pe 'ls principis científichs que 'ls difundirian los apreciables y reputats professors que la majoria de sócis representan; que mensualment baix la direcció d' un afamat crítich, autor d' un folleto qual nom no recordo, surtiria *unarevista* destinada á donar compte de 'ls acorts presos en Junta Directiva, de las novas obras de verdader mérit que paulatinament van enriquint la ja famosa biblioteca musical de la societat; de si' real y efectivament s' han cumplimentat los Estatuts celebrant un concert (encara que sia familiar) cada mes en lo Palau de Ciencias; de 'ls que figurant en la llista de sócis deixi de pagar la cuota trimestral, y per fi, un resum, un informe, en que 's vejés ben clá l' influencia que ha pogut ó podrá exercir en lo progrés musical de Barcelona la fundació de la citada associació.

Jo en aquell temps deya que l' *Associació musical* era una societat d' alabansas mútuas y que sa fundació y sostenimento no responia á autre objecte que a l' bombo en favor de tres ó quatre señors molt coneeguts per sus obras.

Vosté deya en contestació, que aquets señors per' res han de menester á la *Associació* per' exhibirse en lo lloch que sos mérits mereixen, y que demá que questa 's disolués seguirian ocupant la atenció pública ab sus obras.

Fins ara sols s' ha patentisat ma afirmació; la de vosté, Sr. de la Valliere, no ha passat. Esperem... assentats.

Borri la *Associació* que vosté tant petrocinaba y s' haurán borrat de la llista de las eminencias musicales certas reputacions de cartró.

Dispensi, amich D. Lluis, l' envio de las presents ratllas: he tardat tant perque esperaba que 'ls fets li donarian á vosté la rahó.

Sap está á sus ordres son afím. S. S.

ARMANDO DE LA FLORIDA.

JAY, SI!

D' ensá qu' ella 's morí jquanta follia
á mon cervell arrassall..
Y callo, y miro, y dupto cada dia
sens sébrer lo que 'm passa.
Y morta y tot, avuy l' he vist tan bella
com era ans de fini...
No ha mort pe 'l cap, qu' encara penso en ella;
mes pe 'l meu cor jay, sí!

ANGEL RIUS VIDAL.

REPERTORI DE FORA

Lleyda 14 Desembre.

La companyía que tenim agrada en conjunt, distingint lo públich a'l Sr. Salvat (perque ho mereix) á la señora Periu y a'l Sr. Guell,

Lo primer està de galán director y 'l treball de comèdia y de sarsueletas li va perfectament. La Sra. Periu no val menos y en *El difunto Toupinel* s' ha vist en alt grau elogiada. En dita obra també s' ha vist applaudit molt y ab justicia 'l Sr. Güell.

La tiple Sra. Mesejo fa las delicias de 'l públich en las sarsueletas.—*Los baturros. Los carboneros* y altres li han donat motiu de distinxir-se y li han valgut ovacions.

Las obras mes notables qu' hem vist són *Conflict entre dos deberes. El primer galán* y *La Dolores*.

Crech que 'ls lleydatans no deixarem que 'l teatro es-tiga poch concorregut. La companyia s' ho mereix, y encara s' ho mereixerà mes si 's recorda que té artistas catalans y que treballa en una capital de nostra terra.—P. P.

Mataró 11 de Desembre.

Ahir en lo teatro Euterpe á la tarde donaren *El Rey que rabió*. Dech fer constar que la Sra. Franch nos deixá satisfets en lo paper de *Rey*. Los demés son los mateixos de altres vegadas, excepte 'ls Srs. Marimón y Bas-sols que 's portaren molt bé.

La empresa ha tingut l' acert de posar las cadiras com molts anys enrera y jo li donu un aplauso.

A la nit en lo Principal se representá *El anillo de hierro* sent molt applaudida la Sra. Viada, y 'l Sr. Marimón també perque tant en lo vers com en lo cant donà probas de estar segur. Lo Sr. Andrés es un tenor cómich de debò. En fi, bona companyia: me 'n regositjo.

Lo mestre director es lo Sr. Contí, á qui en lo preludi de 'l tercer acte ja li vam dar probas de que comprehenem que ho sap fer bé.—E. R.

Mahó 16 de Desembre.

Tenim aquí dues companyias d' aficionats de las quals forman part las simpàticas actrius Sras. Lázaro y Zamarra, Cervera, León y Salvador, qu' han tingut aquí molt acceptació.

La companyia d' ópera qu' actúa en lo teatro Principal, baix la direcció de 'l mestre Bellissimo, ha representat *L'Africana* y *Faust*.

La tiple dramática Sra. Ilda Tarsi ha fet una *Selika* molt acabada. Aquesta artista ha tingut verdaders arranques que ab justicia se li han applaudit.

La Sra. Julietta Wenuy, ha tingut molts aplausos en la *Margarita de Faust*.

Lo tenor Sr. Ramis, ha fet un *Vasco de Gamz* y un *Faust*, molt acceptables.

Lo baix Sr. Visconti, ha tret de 'l *Mefistófele* molt partit. Ha sigut sens exagerar l' artista que més aplausos ha tingut tant en *Faust* com en *L'Africana*.

Los Srs. Borrás, Romeu, y las Sras. Gimteti y Vallés han complert divinament.

En fi, tenim una bona companyia d' ópera que, si saber la obligació no aventurantse á fer óperas que no tinguia la seguritat de saberlas bé; donará bonas entradas á l' empresari Sr. Segré y obtindrà moltos aplausos.—JOAN FÀBREGUES PONS.

REUNIONS PARTICULARS

CENTRE MORAL.—Tal es lo titul d' una Societat que lo passat dissapte va dar una funció teatral en lo espayós Teatro Olimpo.

Ab escassa y escullida concurrencia varen posar en escena 'l drama *Lo full de paper*, treyent partit las Srtas. Puchol y Guart y 'ls Srs. Font, Pascual, Chaignet, Senesteva, Roger, Martí y Corbadellas. La senyora Puchol s' emportá grans y merescuts aplausos.

Per pessa varen fer *Cura de moro*, anant un xiquet decaiguda.

CIRCUL ARTISTICH RECREATIU.—Lo dia 8 van dar una representació de la sarsuela *Entre mi mujer y el negro*, qual execució va surtir un poch descuidada; lo coro bastant desafinat. Los Srs. Juez

(que la dirigí), y 'ls germáns Torruellas, són dignes d' aplauso.

Ab ball de Societat va acabar la festa.

LA BRUJA.—Lo drama català *La rondalla de l'Infern*, fou la obra que hi hem vist ultimament.

Molt be las Stas. Puchol y Bosch y 'ls Srs. Vidal, Parera, Dey, Canut, Roca, Parés, Martí y Barceló.

Després de 'l primer acte la concurrencia tributá grans aplausos a 'ls actors, demandant a 'l autor ab insistència, qui 's presentá a rebre las probas d' admiració que demostraba tenir aquell numerós públich.

Un aplauso per nostre part.

ANTICHS GUERRERS.—Diumenge dia 10, van dar funció teatral, ab la comèdia en dos actes *La ducha* y la catalana en un acte, *L' ocasió fa 'l lladre*.

Tots quants les desempenyaren saberan estar a 'l alcans que 'ls corresponia.

ATENEO CONSTANCIA.—Lo diálech *A la prevençió* va fer lo gasto l' últim diumenje que hi van estar.

La execució molt bé; 'l públich no escasejà 'ls aplausos a 'ls Srs. Gausachs, Rosell y Jover.

¿Quin dia tindrém lo gust de veurelis desempenyar un drama de 'ls de casa, ja que en eixa Societat hi ha aficionats qu' estan á gran altura?

CLARÍS.—Ab'drama català varen satisfer á la distingida concurrencia qu' omplíà 'l local lo prop pasat diumenje.

Molts y merescuts aplausos s' emportaren en lo desempenyo las Srtas. Amigó y Gassó y 'ls senyors Fages, Bars, Bobé, Oromí y Masons.

Després de la representació de *100,000 duros* (que fou lo drama citat), obsequiaren á las senyoretas ab un lluhit ball en los salons.

ESQUERRA DE L' ENSANXE.—S' ha representat la comèdia en tres actes *Cariños que matan*. En ella s' endugueren molts y merescuts aplausos tots los intérpretes.

Varen dar fí ab la comèdia catalana *Cap y cua*.

Un aplauso a 'l director escénich D. Pere Palau-darias.—S. B.

CIRCOL RECREATIU DE LA DRETA DE 'L ENSANXE.—Nada menos que 'l drama en tres actes y un prólech *La aldea de San Lorenzo* va posarse en escena diumenje, baix la direcció de D. Joseph Biosca qui va desempenyar ab acert lo paper de *Cabo Simón*

La concurrencia escoltà ab interès la representació.

Se distingiren ademés de dit Sr. Biosca, la senyoreta Valera y 'ls Srs. Serrat (E. y J. M.), Verdiell, y Rovira.

CENTRO CÓMICO LÍRICO.—Aquesta elegant y distingida societat ha reanudat sus funcions en lo teatro de Nivedats.

En la última que va tenir lloch, va representarse la comèdia *Lo que vale el talento* dirigida per D. Tomás Rodríguez que junt ab las Sras. González y Castillo y 'ls Srs. Palau-darias, Verano, Sala y Cirujeda, van donarli un desempenyo, si no superior, bastant regular, acabant ab lo juguet *La primera postura* que va agradar per la bona execució.

La concurrencia escullida, encara que no tan numerosa com altres vegadas.

CENTRO CÓMICO.—Tal es lo nom de una nova societat formada ab elements de 'l «Centro cómico-lírico» separats per motius que no sabem ni 'ns importa saber.

Aquesta dòna sas periódicas funcions en l' elegant teatre Granvia. La inauguració va tenir lloc ab las obres *Mil duros y mi mujer*, *Doña Inés del alma mía* y *La dona*, dirigidas pe'l Sr. Aynaud y Sellas ab la cooperació de las Srtas. Panadés, Illescas y senyors Fuentes, Cirujeda, Peix, Coll y Ruiz.

La concurrencia va ser molt numerosa, abundant lo *bello sexo*.—A.

LA LIRA.—Tres atractius oferí diumenje: benefici de 'l Sr. Mestres, presentació de 'l galán Sr. Mallorqui y primer debut de 'l aficionat Sr. Gassó.

Obras: *En el seno de la muerte*, *Triquinas y filoxeras*.

Desempenyo bò, 'sent molt aplaudits lo beneficiat y 'l Sr. Mallorqui, que va dir son paper ab energia, seguritat y bon gust, colocantse molt sovint a nivell de bon actor. Los demés regulars, com també la senyoreta Pecho. La Juana semblaba qu' assistia á un exámen de doctrina y estava més freda que 'l glas.

Triquinas y filoxeras va ser interpretat regularment, distingint's hi 'l director Sr. Barba, 'l senyor Gassó y 'l Sr. Isanda.

Lo Sr. Mallorqui va declamar ab molt entusiasme una poesia humorística de 'l seu pare, titulada: *¡Desperta ferro!* valentli aplausos y ser cridat á las tauñas.

Algun bu'on va tocar lo contador, pagant lo gas durant l' acte segón. Pero ningú va alarmarse.

SALÓ DE DESCANS

—Las distinjidas societats «Clarís» y «Laz del Porvenir» varen aliarse pèra dar lo dia 9 de 'l present una funció teatral, qual producte anava destinat a 'ls valents soldats, defensors de la patria, residents á Melilla.

Poden estar sumament satisfetas, puig no escassejar en los donatius que foren los següents: 202'66 pessetas en metàlich; 258 cajetillas de 25 céntims; 26 de 40; 45 de 18; 2 rodas de 25; 45 cigarros puros de 10 céntims; 10 habanos; 120 de 3 céntims; 18 llibrets pèra fumar y 1 ampolla de Coñac.

Un aplauso, per nostra part, a 'ls iniciadors de tal idea que hauria de ser acollida per altras Societats de Barcelona.

—En reunió general extraordinaria celebrada 'l 4 de 'l corrent, la Junta directiva de la distinjida societat «Centro cómico-lírico» quedá constituhida en la següent forma: President, D. Joseph Martí; Vice-president, D. E. Armengol; Tesorer, D. Facundo March; Contador, D. Joseph Germá; Secretari, D. Joseph M. Colominas; Vice-secretari, D. Antón Lletjós; vocals, D. Joseph Pareta, D. Joaquim Tastás, D. Simón Rodríguez.

—En l' Ateneo Constancia ensajan la obreta de 'l Sr. Soler de las Casas, *La feyna de 'n Jafá*.

—Hem rebut un exemplar de la obra *La Nana* (parodia de 'l drama *Mariana*,) escrita per D. Manel Rovira y Serra. També 'l reputat poeta Sr. Bassegoda 'ns ha remés un exemplar de la segona edició de 'l tomo de poesías *Quatre versos* de 'l que direm alguna cosa. Igualment parlarem de *La Iberiana*, poema de D. M. L. d' Ayot.

Agrahim la atenció a 'ls donants.

—Nostre company *Lo Somatent* de Reus ha copiat l' article *Un Català de noms y de jets*. Nos plau, per que coincideix ab nosaltres respecte a 'l modo com

deu usarse oficialment la llengua catalana. Pero per una falta de imprenta, un de 'ls párrafos copiats diu lo contrari de 'l original nostre, per lo qual preguem á *Lo Somatent* que ho rectifiqui, Allá hont ell diu «*La concurrencia era lluhidissima, cosa que 'ns va sorprendre*» deya *Lo TEATRO CATALA* «que NO 'ns va sorprendre.»

—En la funció extraordinaria donada fa pochs días en lo teatre *La Alianza* de S. Martí, va pendre'hi part lo distinjít primer actor Sr. Rojas, estrenant ab molt aplauso un monólech català titulat *L' emigrant*, escrit expressament pèra ell.

—Personas distinjidas y de importancia están fent gestions pèra obrir prompte altra vegada 'l Gran teatre de 'l Liceo. Sembla que 'l Excm. Sr. Capità General s' hi interessa molt.

Esperem que la Junta de propietaris procurará facilitar que s' inauguri aviat las representacions, tenint en compte qu' així se normalisarà la vida teatral en Barcelona.

—Ahí va tenir gran èxit en Romea 'l nou drama *Las claus de Girona*.

ESPECTACLES PARTICULARS

Societat familiar La Lira.—Diemenje vinent, gran ball tarde y vespre.—Dilluns (Nadal) ball extraordinari desde las 8 de 'l vespre á la matinada següent.—Dimarts (S. Esteve.) Tarda, *Los pastorcillos en Belén*.—Vespre, ball.

La Banya graciense.—Dilluns dia 25. *Lo Contramestre*.—*La Cartilaginotalgya*.

Reunió familiar.—Dilluns, dia de Nadal, á las 4 de la tarde, se posarà en escena 'l drama *Lo que no ve la justicia*.—Se prepara una gran ignorantada,

CAVILACIONES

GEROGLIFICH (nou sistema.)

Nº 1

(Colocar ara la 3ª persona d' un temps present de un verb castellà que indica moviment, y qual temps digui tal com se pronuncian en català, las sílabas necessàries per la soluciò.)

7 7 7 7 7
MmMmM

2+0+2

aAaAa

¿hoy?

D. Kk.

EMBOK I.

A. B. C.

—

GEROGLIFICH

0'125 DKN

ay

ARBRE D BOBO

,,, VITAL y AUGUSTA

A. H.

Cada una de las personas qu' han endevinat las cavilacions de 'ls números 153 y 154, si envia també las solucions exactas de 'l d' avuy, tindrà una participació de 2 pessetas en un décim de la Loteria de Nadal, número 16,384.

Hi ha temps d' enviar las solucions fins lo dia 22, y es precs enviarlas á questa Administració per medi de carta certificada

Botiga de calsat de **Francisco Grau**, Plaça de Santa Ana, 23.
Sastrería de teatros de **Joan Baret**, Sadurní, 14, 1r.
Taller de atrés de **E. Vidal**, Ronda S. Pau, 48.
Fotografía de **A. S. (Xatart)**, Carme, 3, tercero.
Café Catalá. (Centre de artistas d'òpera y sarsuela), Rambla de Sta. Mónica, 6.

Magatzem de pells de **J. Pous y C.**, Princesa, 13.
Máquinas de fer mitja, de **Narcís Doménech**, carrer de la Gran-via, 211.
La Imperial, magatzem de mobles. Nou de la Rambla, 25.
Sastrería de teatros, de E. Vasallo Malatesta, Asalto, 14.

LUNAS AZOGADAS
Y ESPEJOS DE TODAS CLASES
DE
ORTEGA Y BADIA
Calle de la CONDESA DE SOBRADIEL, núm. 3
TELEFONO NÚM. 1397
BARCELONA

SANTASUSANA
Máquinas de cusir. — Máquinas de fer mitja,
Aparatos per' pendrer dutxas
PREUS SENS COMPETENCIA
Taller per' adobar tota classe de máquinas. Se ven
á plasos y al comptat.
Carme, 33. — Barcelona

A CASARSE TOCAN
Per 30 duros

un llit de Viena (matrimonij) ab somier, una calaixera ab marbre, 6 cadiras de rejilla, una taula de nit ab marbre, una de menjador, 6 cadiras de menjador y un mirall.

Ademés hi ha un gran surtit de tota classe de mobles. Llit de Viena y somier, 25 pessetas, y de matrimonij, 40 pessetas.

Carrer Nou de la Rambla, 25

Copistería y Arxiu

DE TEATROS (*vers y música*)

DE JOSEPH BONNIN

Puntualitat y esmero en servir

Passatge de Madoz, 5, 2.er

Magatzem de Música, Pianos è Instruments

Joan Ayné

Fernando VII, 51 y 53.—Call, 22.

Construcció de Teatros

SERVEY COMPLERT Y BÓ
per' guardarropias

Per informes y detalls dirigirse a l' carrer de

Estruch, II, fustería

BARCELONA

PERRUCAS Y POSTISSOS
de tota classe per' TEATROS

GRAN SALÓ

per afleitar, rissar y tallar cabells en la

Perruquería de VICENS GARCÍA

Conde del Asalto, 6, principal
Casa establecida desde 1840

ORQUESTA DE 'LS CATALANS
de la que forma part lo notable concertista de violí

senyor BÀDIA

DIRIGIDA PER

D. ROMUALDO ZUBIRI QUI

Per' ajustos dirigirse

Sepúlvleeda, 90-Barcelona

GALERIA DE 'L PERIODICH
LO TEATRO CATALÀ

DON FRANCISCO X. GODO

Autor de'l drama «La Mare de Déu de l' Mont»

acreditar y popularizar més son nom entre 'ls aficionats á la escena regional.

Los aplausos obtinguts lo vespre de l' estreno y durant lo curs de las representacions successivas, clá ho demostran; y si se es cert que d' aquets aplausos ne corresponen part a 'ls artistas que s' esmeran en son comés, no es menos vritat que la sola lectura de alguns fragments seria prou per sostener lo que acaben de afirmar.

Llejeixis sinó lo que segueix:

1880

Va somiar que sens vosté
ab sas fillas havia mort
dántloshi 'l Senyó per sort
la gloria d' un cel seré
com dóna al náufrech un port.
Un cop al cel, tot d' estrellas
un trono 'ls hi van donar
per puras santas y bellas
y ni ab tantas maravellas
se pogué ella consolar.
Mirava al trono sentadas
sas fillettes ab amor
petonejantse abrazadas,
y ella, ab veus desesperadas,
se desfeyá en mars de plor.
Lo bon Jesús, que al passar
un pló tant fort vā sentir
davant d' ella 's vā aturar
y al punt li va preguntar
la causa de tant sufrir.
Ella, á las horas, veyen
que la majestat divina
se la mirava sonrihent
voltada d' àngels talment
y ab corona diamantina:
—Senyor, bo y llagrimejant
li vā dir. Perdó! La guerra,
que tot ho va devastant,
m' ha robat l' amor mes gran
que jo tenia en la terra,
y, perdoneume bon Déu,
si, boja, fins al cel ploro,
perque es tant gran l' amor méu
que, fóra del costat seu,
fins dintre del cel m' anyoro.
Al sentir Jesús aytal:
—Ser dòls de la rassa humana
vā dir ab veu celestial:
l' amor té 'l durá lleval
porque del meu cor dimana.
Llavors trons d' artilleria
fins al cel van retrunyir
y un jayl sobtat d' agonia,
deya que vosté 's moria
al mur, travessat d' un tir,
mentres que al mataill la bala,
de sa esposa al sant anhel
y con perfum que s' escala,
fent sas llàgrimas d' escala,
vosté se 'n pujaba al cel.
Y allá, ab ella y las pobretas
fillas sévas, tan estretas
abrasadas se van dar
que tothom pensantlo aqui
y de llors dantlos corona
cridava, abs cors fent bullí.
—Visca l' heroe gironí
y la gloria de Girona!

Lo desempenyo ha estat bo per part de la senyora Clemente (P.) y Srs. Bonaplata, Santolaria, Fuentes y Piñós, y millor per lo que tòca á la Sra. Clemente (A.) y Srs. Soler y Labastida.

Tots són molt aplaudits y cridats á las taules junt ab D. Frederich Soler que ab *Las claus de Girona* ha renovat sos triunfos de gran autor y excellent poeta.

—P. de R.

Novedats. — *La Hostalera de la Vall*, drama en un prólech y quatre actes, escrit per D. JOAQUÍM RIERA Y BERTRÁN.—*La Lola*, parodia en un acte y en

vers, original de 'ls Srs. GUASCH TOMBAS y DALMASES GIL.

Encara que tart, no podem deixar passar desapercebut l' èxit que lográ la nova producció dramática de 'l distingit autor Sr. Riera y Bertrán.

L' assumpto de *La Hostalera de la Vall* té molts graus de novelia; pero portat á la escena ab verdader ingenio desde 'l prólech que no es altra cosa que un senzill quadro de costums ampurdaneses, fins a'l desenllás, en que, com en totes las obras de bulto com es aquesta, l' ignoscent queda perdonat y descubert lo criminal.

La que 'ns ocupa, reuneix totes las circumstancies de melodrama que parteixen ja a'l comensar lo primer acte, lo qual conté escenas conmovedoras que són rebudas cada nit ab entusiastas aplausos; y á pesar de que son molts los tres actes següents per no donar ab lo verdader autor de 'l crim que s' está perseguint, lo Sr. Riera y Bertrán logra mantenir l' interès fins a'l final.

Los personatges són generalment ben trassats, en especial lo de *Pauli*, amo de 'l hostal y de instints repugnats; y 'l de sa muller *Ramona*, protagonista, dóna de bons sentiments y de cor generós, que interpretan ab molt acert lo Sr. Borrás y la Sra. Ferrer respectivament.

La Sra. Morera y Sra. Fontova, y 'ls Srs. Daroqui, Parera, Guitart, Pigrau, Virgili y la simpática nena Daroqui, contribueixen a'l èxit de l' obra.

Lo dia de 'l estreno lo Sr. Riera y Bertrán va veure obligat á surtir á rebre 'ls aplausos a'l final de tots los actes, mereixent igual distinció en las sucesivas representacions.

—Si 'l drama *La Dolores* fòs una obra romàntica de aquelles de capa y espasa, li escauría perfectament la parodia y 'ls autors de *La Lola* haurían tingut ocasió de lluhir-se: pero com dit drama ja 's desarrolla entre personatges de baixa categoria, d' aquí vè que *La Lola* no puga ferse acreedora á figurar entre las primeras de 'l seu gènero.

A pesar de tot, los Srs. Guasch y Dalmases n' han tret bastant partit y algunas escenas y situacions resultan parodiadas ab molta gracia, sembrades de xistes de *tuti colori* y ab una versificació de primera.

Lo desempenyo es bastant just, sobressurtint la Sra. Sala en lo personatge de protagonista (tabernera de 'l Poble Sech) y 'ls Srs. Daroqui, Colomer y Guitart.

Los tres números de música que per *La Lola* ha compost lo mestre Sr. Giménez, tenen bastant d' original.

Lo públich va aplaudir y obligá 'l dia de 'l estreno á fer sortir a'ls autors y a'l mestre.—A.

REVISTA D' ESPECTACLES

Granvía. — La funció de ignocentada donada en aquest teatro, oferfa las novelats de reproduuir refundida *La llanterna mágica* y de 'l estreno de la extravagancia *¿é?...!??*

Respecte á la primera debem dir que son autor Sr. Gumá no ha estat gayre acertat en la refundició que ha fet á *La llanterna mágica*.

Ha suprimit alguns quadros y n' ha posat dos de nous. En quant á aquells creyém que á no ser algúns xistes de 'l seu repertori, que 'ls distreuen, són més propis pèra ser llegits en un article ó poesía

de algun setmanari satírich; ja que posats a 'l teatro resultan fluixos ó mansos.

L' èxit de la nit va ser l' estreno de la incongruencia cómich-lírica *¿i....?* original de 'l actor Sr. Montero, qui ha demostrat una vegada més conéixer la manera de fer riurer a 'l públich.

La que 'ns ocupa es una producció que pertany a 'l género caricaturesch, ahont l' humor hi campeja que es un gust, ridiculizando una *soirée* en la que s'hi presenten una varietat de tipos ben caracterisats.

Alií hi ha que véurer a 'l Sr. Parreño convertit en un nen de pochs anys, á la Sra. Pallardó feta una monada, a 'l Sr. Fuentes ballant la dansa Serpentina y a 'l Sr. Montero transformat en una diva francesa, cantant y ballant *couplets* ab la gracia que ell sab terho.

Lo públich va rerebrer la producció ab grans rialles, aplaudint a 'ls actors que van pender-hi part y aclamant a l' autor.

Alcàzar Espanyol.—Continúa actuant la companyia de vers de la qu' es director D. Lluís Millà.

Las obras catalanas ultimament representadas són: *L'amor es cego*, *A ca la modista*, *Caramolas*, *Com à cal sogre*, *La gran idea* y altras.

SONET BILINGÜE

(A una noya..... ressalada)

Paquita de mon cor, flor de vera-
amor de mon amor, angel divi-
per tu jo 'm torno boig fins pierdo el ti-
Privarme d' estimartel |Cal es en va-

Per tu d' aquí cent anys .. tindré nel ca-
Me sembla que 'l que dich ya lo adiol-
Y ab tu, si vas seguit por buen camí-
juro casarm' hi, si, molt, muy temprá-

Y un cop serem casats yo seré bue-
conquistaré per tú lo mejor tro-
es á dir, si vacant ne queda algu-

Y allavors lo meu cor, de amores lle-
no tendrá ja per tu el menor enco-

¡No t' agradan sonets?.. ¡Ahi tienes u-

SALVADOR BONÀVIA.

NO

SECCIÓ DE 'L PIROTÉCNICH

Tothom diu que l' estat d' Espanya es dolent.
No falta qui assegura que la nació no pót estar
mes malament.

Fins algú afirma que no hi ha un pitjor.
Y jo afejeixo: —Si, senyors; pitjor que Espanya 's
troba la *Sociedad Organizadora de la Exposición Universal de Barcelona para 1898*.

La proba es que muda de Juntas com qui muda de
camisas.

Va nombrar en son dia la Junta Directiva.
Després per un cop d' Estat teatral va destituirla
sense dret y 'n va fer una d' interina.

Ara n' ha nombrat un altra basada en estatuts
nous.

Sembla que juguin á jochs de noys.

Es dir, no ho sembla: hi jugan; pero hi jugan homes gratis.

Y 'l cas es que jugan a 'l joch de 'ls disbarats.

'Sent alií tan sols lo estable, la inestabilitat.

LO POLVORISTA.

A LA PRENSA TEATRAL, á las empresas y á los artistas

En uno de los números del trimestre actual, dimos cuenta de hallarse establecida en esta ciudad la *Agencia franco-hispano artística Mulet y C.*, domiciliada en la casa número 53 de la calle de Escudellers, frente al Pasaje del Reloj.

Desde entonces hemos tenido ocasión de observar la conveniencia que un establecimiento de esta clase puede reportar á las empresas, á las compañías, á los artistas y al público; por lo cual hicimos á la casa de D. José Mulet el ofrecimiento de las columnas de nuestra publicación.

Hoy la Agencia Mulet y C. se propone desarrollar en grande escala sus trabajos artísticos de contratación, y como está ya en relaciones con gran número de Centros de España y del Extranjero y tiene correspondencia con importantes publicaciones y con notables celebridades en el mundo del arte, ha visto la utilidad de aceptar nuestra oferta, con lo cual nos ha dado una señalada muestra de consideración que agradecemos.

Tenemos, por lo tanto, la satisfacción de anunciar á los Sres. Directores de periódicos, á los Sres. Empresarios, á los artistas y á cuantas sociedades y personas pueda interesar, que desde el próximo número, LO TEATRO CATALÁ será en la prensa el órgano oficial de la *Agencia franco-hispano-artística* de los señores Mulet y C.

NOCTURN

Una campanada—va sentirs tant sols:
tocava la una,—quant já tothom dorm.
Lo cel era negre—com gola de llop,
á un recó, 'l sereno—va trencarhi 'l són.
A 'l lluny se sentía—lladregar un gòs
y també los passos—d' un home com jo
que la nit passaba—tot fent lo mussol.
Tot feya basarda;—tot feya temor.
La nit era freda, —glassaba los cors
y n' era tant fosca—com gola de llop.

RAMÓN LLEI.

REPERTORI DE FORA

Girona 26 de Desembre.

S'haurá estranyat mon llarr silenci; mès com res hi ha
hagut fa molts dies digne de ser ressenyat, havia resultat
no molestar a 'l lector fins que a 'gún su cés de major
quantitat despertés la monotonia regnant en aquesta ca-
pitall.

Vritat es que fa prop d'un mes ha vingut una compa-
nyia que, segons he llegit alguna vegada en los cartells,
tá sarsuelas; n' és també he sentit dir qu' es tan poch
bóna, que he cregut convenient deixar de assistir á pre-
senciar desgracias y profanacions artísticas.

Lo que ara esperem ab verdader desitj, es la inaugu-
ració de 'l monument que nostre estimadissim amich lo

senador D. Fernando Puig, regala á la inmortal Girona conmemorant una de sos mèllors grandesas y dedicat a 'ls màrtirs de la Independència y a son valeròs director en la defensa 'l general Alvarez, qual monument serà colocolat en la plassa de la Independència.

A 'l efecte s' està acabant de puir ja 'l sòciale, y com suposo que dintre de poch serà la inauguració, tindrà 'l gust llavors de fer prèvia explicació de las festas que's preparin fer, detallantlas quant tingan lloch.—M. DE S.

Mahó 23 de Desembre.

Aquesta setmana ha sigut de poca fortuna per la empresa de 'l teatro Principal.

Diumenge s' va representar *Il trovatore*. Hi hagué poca concurrencia.

En lo desempenyo s' distingiren las Sras. Calvera y Wermez y 'ls Srs. Visconti, Ramis y Romeu. Lo coro de senyoras, infernal; lo d'homes, bò. L' orquesta, acertada.

Divendres va ferse *Lucrezia* ab poquissima concurrencia.

La simpàtica primera tiple Sra. Tarsi, à qui desitjaban sentir ab questa obra, cantà molt bò y logrà aplausos.

La Sra. Calvera tèu també un *Osrini* molt acabat y com la Sra. Tarsi, tòu també aplaudida.

Los Srs. Ramis y Visconti, acertats en molts números de 'l obra.

En lo cassino Consey, se representà 'l diumenge *El gran Galeoto* y obtingueren molts aplausos tant las senyoras Salvador y Cervera, com los aficionats Srs. Pons, Mercadal, Seguí, Labastida y Pallarés.

En la societat «El Isleño», feren lo popular drama *L' hereu*. Per son desempenyo mereixen un aplauso las Sras. Zamora y Lázaro y 'ls Srs. Mercadal, Camps, Portella y Fabregués.

Després segui la divertida pessa *Las dos joyas de la casa*, y alcaixà tan bona interpretació, que los senyors Larumbe, Portelló y Joseph Fabregas y la Sra. Zamora, foren aplaudits casi sens interrupció. Es llàstima que 'ls aficionats de 'l cassino Isleño, no fassin de tant en tant pessas com aquesta, puig estem segurs que faran molt content a 'l públich.—J. F. F.

Vilanova y Geltrú 27 de Desembre.

Baix la direcció de D. Emili Arolas va posarse en escena en lo Teatro Principal lo dia 24 á la tarde, 'l drama en set actes vertit a 'l espanyol per dit Sr. Arolas, titulat *Edmundo Dantés*. S' hi van distingir alguns actors y la Sra. Juani. La concurrencia era escassa. Semblaba 'l teatro un cementiri.

A la nit varen estrenar 'l drama català de 'l Sr. Soler, *La Bruixa* en que va veure's sumament aplaudida la senyora Juani; les demes parts de la companyia lo varen secundar molt bò.

Dia 25, á la tarde, 'l interessant drama en 4 actes y un prólech *Lázaro el mudo*. Sr. Arolas, no 'ns dongui aquets dramas tan antichs! Aquet ja passa de besavi. A pesar d'això, 'l felicitó y, com va fer lo públich, 'l aplau-deixo per haver estat molt bò en lo difícil paper de *Lázaro*.

A la nit de 'l mateix 25, varen posar *Margarita de Borgoña* en que 's van distingir notablement la senyora Juani, lo Sr. Arolas y algunas otras parts de la companyia. Lo teatro, plé.

Ahir tarde la mateixa funció, y per fi de festa, un *Sexteto*, de 'l qual m' excuso de parlar fins un altre dia.—Lo CORRESPONSAL.

INFORMACIÓN TEATRAL

(Exclusiva de nuestra publicación.)

Alcoy. — El Circulo Industrial celebró una velada, tomando parte el Sr. Visconti.

Albacete — En el Teatro Circo funciona la compañía dramática de D. José González.

Alicante — Terminó sus trabajos la compañía ecuestre de Mame. Alegría, trasladándose al teatro de Apolo de Valencia. En dicha troupe figuran Mlle. Rosa y monsieurs Riego y Victor.

Ha llegado el domador Mr. Malleu que actuará en un circo *ad hoc*.

Para el Principal, ha sido escriturada una compañía de zarzuela, en las que figuran las Sras. Fuertes, Fernández, Alonso, Pardinilla, Cruz, Vizcaino, Diaz y los señores Gorje, Llorens, Cruz, Lafita, Taberner, Roselli, Guilleu, Martínez, Diaz, Benítez y Alba.

El prestidigitador Caballero Guillen actúa en el Circulo Mercantil.

Para el café Liceo ha sido escriturada la tiple Rosa Vidal.

Se encuentra en esta capital el bajo de ópera Sr. Visconti de paso para Elche.

Burgos. — La compañía dramática de D. Juan Colou ha pedido el teatro Principal.

Bilbao. — En Arriaga funcionan los artistas de zarzuela la Sras. Segura, Raso y Martínez y Sres. Posac, Gordillo, Gallo y Salvador.

Cuenca. — Por nuestra Agencia Teatral se ha formado para la distinguida sociedad «La Filantropía», la siguiente notable compañía de zarzuela chica:

Director, D. Manuel F. Zori: *Maestro concertador*, Anselmo Redondo: *Tipes*, Consuelo Vila, Emilia Gomez, Constanza Lopez: *Característica*, Victoria Diez: *Dama*, María Fernández: *Tenor*, Pedro Verdejo: *Genérico*, Vicente Susilla: *Barítono*, Rafael Gil: *Galan*, Rafael Juanel: *Bajo*, Fernando Viñas: *Apuntadores*, José Rodríguez y Arturo Leira: 14 coristas, Archivo Pablo Martín: y sastrería doña Petra Sanz.

La compañía tuvo muy buena aceptación y no bien termine la temporada, será sustituida por otra de ópera infantil y de verso, pues la sociedad «La Filantrópica», se propone dar al espectáculo toda la amenidad posible contando para ello con la inteligencia y actividad de su nuevo gerente D. Manuel F. Zori.

Cadiz. — Por el gobierno civil se ha pedido el reconocimiento del teatro Estava.

En el Principal, la compañía Romea, estrenó «Del infierno á Madrid», gustando la obra y los artistas.

La Belia Chiquita, ha sido aplaudida en el Teatro Circo, cantando la habanera de «El gorro frigio.»

Para arrendar el Teatro Cómico ha llegado el barítono D. Federico Moreos Batista.

Ciudad-Real. — El Sr. Sanchez Palma ha pedido el Teatro. En su compañía figuran las bailarinas, hermanas Pimentel.

Cartagena. — Por la brillante sociedad Artístico Literaria, se puso en escena en el Teatro Circo, la zarzuela «La Bruja», desempeñada por distinguidos aficionados de la localidad. En la obra se distinguieron mucho las señoritas Lopez, Peñafiel, Soro, Martínez y Bavron y los señores Hernández, Cazorla y Abril.

La compañía de Soñita Romero, sigue obteniendo grandes aplausos. Los Sres Vega y Sigler resultan las mejores figuras del cuadro, sobre todo, en las bonitas reproducciones «Gota serena» y «Milagros». Se ensayan varias obras nuevas y se ha estrenado con grandioso éxito la opereta «Miss Helyett», dirigida por su inspirado autor Sr. Granés.

Ha llegado el adivinador Sr. Onofroff.

Guadalajara — Con «Tío, yo no he sido», «La madre del cordero» y una pieza de verso ha debutado la compañía de zarzuela chica, del actor Sr. Molina. Los artistas fueron aplaudidos y especialmente el barítono D. Antonio Rodríguez y el tenor Sr. Ramo.

Gijón. — Una compañía imposible debutó en Jovellanos bajo la dirección del Sr. Echevarría. Como era de esperar, en la misma noche, cada mochuelo piró por donde pudo y no hubo más por un milagro de Dios. Caro está, que las empresas de gastos no escarmientan con esto, y volverá á repetirse el juego depositando su confianza en el primer avenedizo que se presente.

Granada. — El conocido tenor cómico D. Pablo López, dió en el teatro Principal una serie de representaciones en la que obtuvo muchos aplausos, en unión de sus artistas las Sras. Riutort, Vela, y Sevilla y el joven bajo D. Rafael Rex Torrano. Desde aquí marchó la compañía al Teatro Cervantes de Málaga.

Ha debutado con gran éxito el cuadro dramático que dirigen los Sres. Tamayo y Espejo y del que forman parte la Sra. Constanza y el Sr. Bello, las Sras Mantillo, Val, Pardiñas, Muñoz, Cruz, Estela, Martínez, Barceló y los

señores Miguel, Martínez, Pérez, Alarcón, Barceló, Ca-rrasco, Calvera, Martín, Alonso, Fernández y Constan.

Terminó sus trabajos la troupe gimnástica Cristiany.

Huelva.—Será fácil visiten este coliseo, el adivinador Onofrof y la Billa Chiquita. El primero ha sido contratado también en Lorca y Murcia.

ADULFO DE GUMUCIO.

REUNIONS PARTICULARS

LA BRUJA (*Teatro Olimpo*).—Fa poch va tenir lloch lo benefici de D. Alejandro Vidal.

La comedia en tres actos *La feria de las mujeres* va ser desempenyada ab molt ajust per las seyyoras Puchol, Panadés y Santana, junt ab los Srs. Parera, Barceló y 'l beneficiat.

A continuació posaren la comedia en dos actes *De Nadal á Sant Esteve* que va divertir molt.

Lo senyor Vidal que conta ab gran número d'amichs y amigas... admiradoras, pót quedar del tot satisfet del èxit de 'l benefici y de 'ls regalos ab que va ser obsequiat.—S. B.

Per S. Esteve 'ls olímpichs aficionats executaren ab la perfecció, á que ja 'ns tenen acostumats, la bonica producció castellana *Los dominios blancos*, prenenthi part las simpàticas Srtas. Puchol, Panadés y Santana, y 'ls Srs. Balmanya, Barceló, Vidal, Parera y Canut.—R. O.

ROGER DE LLURIA.—En lo desempenyo de las sarsuetas *Para casa de los padres* y *El gorro frigio* van agradar las Sras. Mercadé y Pecher, y 'ls seyyors Barberán, Rubio, Pau, Faixat, Farrés, Roca-fort y altres.—S. B.

En la funció que va fer dimars á la tarde escullenren *Sebas a 'l cup* y *Lo mestre de minyons*, en las que 'l sexo feo interpretá 'ls papers de 'l sexo débil. La concurrencia passá una tarde deliciosa, rihent contínuament de 'ls acudits que 's posaban en boca de tots quants en ditas dugas obras prengueren part.

En la primera hi sobressurtiren los Srs. Mercader y Pau, y en la segona una nena qual nom sentim no recordar en aquets moments que fèu una *Lliberata* de primera, accompanyada de 'ls Srs. Roig, Mercader y Rubio.—R. O.

TERTULIA FAMILIAR.—Lo quadro dramàtic *La guerra y lo xistós monòlech Lo vigilant* representats en la tarde del dia 17 permeteren distingir-se a 'ls Srs. Maymir y Puchol que 's conquistaren gran aplausos.

Pera lo passat diumenge estava anniciat lo drama *Lo que no ve la Justicia* lo qual va suspendre's, donantse en son lloch la segona representació de *Lo vigilant*, lo dialech *A la prevenció* y 'l monòlech *Un cessant*, obtenint bona execució.

ATENEO CONSTANCIA.—Diumenge passat representaren lo drama *El mártir de sí mismo* y 'l dialech *Los dos barbers*.

Lo desempenyo fluixet, á causa, sens dupte, de 'ls pochs ensaigs que feren de ditas obras.

CLARIS.—Ab las representació de *Caramolas* y *¡Tío... yo no he sido!* varen deixar satisfeita á la numerosa concurrencia que va assistir á la funció lo passat diumenge á la tarde.

Un aplauso á las Sras. Gassó (L. y C.) y Amigó y a 'ls Srs. González, Fages, Amigó, Masóns y altres.

CIRCULO ARAGONÉS.—Las sarsuetas *Torear por lo fino*, *El gorro frigio* y *Las tentaciones de S. Antonio* foren las obras que feren lo gasto o pissat di-luns a 'l vespre.

En lo desempenyo se distingiren las Srtas. Boro-no, Sancho y Laborda, junt ab los Srs. Casas, Simón, Muntané, Clapera, Ribas, Navarrete y altres.

Un aplauso a 'l mestre Sr. C. Cristófol.

ANTICHS GUERRERS.—Penúltima funció teatral. Las comedias *Lo testament de l' oncle* y *Las dos joyas de la casa*.

Lo desempenyo, bo; aplausos, molts; concurrencia numerosa y llovida.

Mereix també un aplauso 'l director Sr. Vilaplana.

Dimars 26, posaren en escena la comedia de Pi-tarra *Las francesillas*.

LUZ DEL PORVENIR.—Hem vist desempenyat pe 'ls socis aficionats, lo drama *Tal farás tal troba-rás*, interpretat ab moltissim acert, en especial per las Sras. Puchol y Garsó y 'l Sr. Tarrés.

Acabá la funció ab *Teta la gallinaire*.

Contentíssima va quedar la distingida concurrencia que omplia aquell bonich local.—S. B.

CIRCOL RECREATIU DE LA DRETA DE 'L ENSANXE.—Lo dia de Nadal va tocar la tanda a 'l drama *Lo port de salvació* que va arribar felisment á port gracies á que tots sabíam per allá hont nave-gaban. En cambi la pessa *Las tres alegrías* encara que animada va anar desgabelladeta.

CIRCUL ARTISTICH RECREATIU.—Aquesta societat que ja s'ha fet popular entre 'l jovent de bon gust, fa tots 'ls possibles pera complaure'l. Lo dia 17 van posar las pessas *De 'l café à la Vicaría* y *Vots son trunfos*, lo dia 24, baix la direcció de 'l seyyor Cuxart, *¡Tío... yo no he sido!* y *El mismo demonio*, havent lograt 'l èxit complet com si 's tractés d' una companyía de sarsuela en regla.

No hauríam cregut may poguer admirar en una societat *El mismo demonio* ab tan bona execució, que la concurrencia va fer rapetir tots los uímeros de música.

Ab gust fem constar los noms de 'ls principals qui contribuhiren a 'l èxit; eran la característica seyyora Miquel, la Srita. Dora y 'ls Srs. Sala, Sicart, Ayuso, Vilallonga y García.

Los coros que eran auténtichs molt be; igual que la direcció musical á carrech de 'l Sr. Oliveras; la concurrencia que omplia 'l gran saló, contenta y esperant... 'l endemà que hi va haber un ball ab banda de regiment y que va ser animadíssim... gasta allá.—A.

CENTRE REPUBLICÁ (*Poble Nou*).—Diumenge a 'l vespre va inaugurar lo teatro, ab las produc-cions *Mar y Cel* y *Un cop de telas*, distingints'hi en la primera la Srita. Adelina Sala y 'ls Srs. Alvarez (P. y S.) Casanova, Casas y Rafeas y en la segona, la mentada Srita. Sala y 'l Sr. Casanova.

Bè pe 'l Centre que ab tan bon peu comensa.

LA PRIMAVERA.—Lo dia de Nadal á la nit va donar una representació de *Las joyas de la Roser*, al-cansanthi aplausos tots los que hi prengueren part.

MERCANTIL FAMILIAR.—En lo mateix dia en aquest importantíssim centre posaren en escena *La vida á l' encant* y *L' amor es cego*, desempenyada per la Srita. Blanca y 'ls Srs. Ayné (fill), Anglada, Doménech, Jané y altres.

RICANA (*Poble Sech*).—La popular sojuela barriada, va donar á l' públich per Nadal, las produccions següents: *Deudas de El cens*, interpretantlas discretament la y 'ls Srs. Bach, Ferrer, Baqué, Amores.

AUSIAS MARCH.—*La bufifarra de la llibertat y Las píldoras de Holloway*, van ser las dues obres que s' posaren ab aplauso dimars passat á la tarde.—R. O.

ESQUERRA DE 'L ENSANXE.—A n' aquesta favorescuda y distinguida Societat va representar-se lo passat dimars, la divertida comèdia en tres actes, *Lo joch de 'ls disbarats*, distingintse notablement la *Nasia*, son marit y en Jan.

CENTRE CÓMICH-LÍRICH.—Ab numerosa concurrencia va donar la dia 27, en lo Teatro de Nove-dats, la 4.ª funció de temporada.

Representaren lo monòlech *Agua va!* per la senyoreta Sala y 'l Sr. Bosch.

Seguí la comèdia *La caret i verde*, y per últim la catalana *Castor y Polux* dirigida per D. Alejandro Gómez y desempenyada per la Sra. Sala, Sr. Palau-darias, Gómez, Verano y Peré.—S. B.

CENTRE CÓMICH.—Lo dimecres passat va donar funció en lo teatro Granyà: representà la comèdia *Cabeza de chorlito*, dirigida pe 'l Sr. Aynaud que junta ab las Sras. Panadés, Illescas, Carrera, Masriera, García y Segura, y 'ls Srs. Sellas, Cirujeda, Peix y Coll hi donaren una interpretació molt acceptable á pesar de que la majoria de ditas senyoretas treballaban per primera vegada.

Per una indisposició no pogué representarse la pessa anuncieda posantse en son lloch *De vuelta del otro mundo*.—A.

FOMENT VOLUNTARI (*Gracia*).—Diumenge tingué lloch en aquest nou y elegant local, l' estreno de 'l drama *El rey del mundo*, original de 'l primer actor y director de dit teatro D. Joseph Casellas.

Per lo poch espai de que disposem direm sols que es un melodrama bastant complicat y que ab bastanta maestría 'l Sr. Casellas sapigué desarollar: tè efectes ben estudiats, juganthi alguns personatges dibuixats ab molt coneixement.

En la execució s' hi distingiren la Sra. Tormo y 'ls Srs. Casellas, Gatell y Escardó, (aquel últim encara que en lo tercer acte no hagués volgut ser tan graciós no hi haurà fet res). Completaren lo quadro la Sra. Guart y la nena Bonet, y 'ls Srs. Casajuana, Cusó y Carbó.

¡Ah! un aplauso a 'l pianista Sr. Costa que sabrà 'hont tè la mà dreta... y la mà esquerra.

CIRCOL DE PROPIETARIS (*Gracia*).—Lo dia de Nadal representaren las sarsuelas *Entre mi mujer y el negro* (2 actes) y *En las astas del toro*, tenint una execució acertada per part de las Sras. Esplugas (M. y C.), y Marsal y 'ls Srs. Balmanya, Marín, Vila, Urgell, Jané, Oliver y Grau. Ditas obres varen ser concertadas pe 'l distingit Mtre. Sr. Oliveras.—R. M.

PIGRAMA

A la simpàtica Estrella
un dia va dirli en Cova:
—Vosté es una maravilla.
Y va contestarli ella:
—No señor; soch *filla y jove*.
S. BONAVÍA.

SALÓ DE DESCANS

Per afectar a 'l bon servei de correus y per reves-tir importància pèra nosaltres, fem presenta 'l se-nyor Administrador de Correus d' aquesta capital, que tenim bastants queixas de suscriptors que dei-xan de rebre Lo Teatro Català o 'l tenen ab re-tràs.

Acabem de rebre carta d' un que viu á Constantí, carrer de la Font, á qui han faltat set números du-rant lo semestre corrent. Tenim queixn d' un altre de Gracia, (carrer de la Culebra) que fa tres setma-nas no l' ha rebut. Desde Vilafranca 'ns avisa nostre corresponsal que 'l suscriptor D. M. Alayó deixa la suscripció perque 'l periódich no arriba mai á sas mans ab regularitat.

Alguns de nostres venedors de fora també en dis-tintas ocasions nos han escrit que 'l paquet corresponent lo reben ab retràs.

Ara be: com lo qui escriu las presents ratllas fa cada setmana totas las taixas, y ell mateix la coloca y porta 'ls números y paquets puntualment a la Ad-ministració en la plassa de 'l Bonsuccés, la falta es de l' Estat, y per això esperem de 'l zel de 'ls Ad-ministradors respectius que posarán esmena a faltas que desacreditan lo ram y 'ns perjudican.

—Ab lo titol de *Fantasias vulgars* apareixerá lo dia primer d' any, un llibre escrit pe 'l conegut poeta y aplaudit actor cómic D. Lluís Millà.

Lo popular escriptor D. Emili Vilanova s' ha en-carregat de 'l prólech.

Això sols fa 'l millor elogi de lo primera obra lite-raria que donará á llum lo Sr. Millà.

La obra forma un volum en quart, contenint 26 articles en prosa, y acompaña á la cuberta un bonich dibuix de Renau.

Son preu será de 2 pessetas l'^a exemplar.

—La Societat Tertulia familiar se cambiará 'l dia primer d' any, de 'l carrer de l' Olm 10, a'l de la Palma de Santa Catarina, número 2.

—En los espaciosos y adornats salons de la Socie-tat *Miss Helyett* va haverhi dilluns passat un gran ball d'^a orquesta.

La concurrencia no escasejà, abundant lo *bello sexo* y omplint per complert dit local.

—En l' Alcázar Espanyol s' estrenarà próxi-mament una comèdia catalana, titulada *Cargol treu ba-nya* original de 'l Sr. Bonavía. Avuy estrenarán *El gorro de Fermín*.

—Hem rebut la visita de 'l nou setmanari ilustrat *La gent de 'l llamp* que 's publica á Reus. Es un periódich digne de que tinga llarga vida com li desitjem.

També hem rebut *La Cotorra* de Sabadell, que té molta amenitat.

—Avuy publiquem les quatre planas de follets que faltaban per completar lo drama *Llás de soch*. Dissap-te, 6 de Janer, continuarem *La Mare de Déu de 'l Mont*.

—En un de 'ls números propvintents insertarem la poesia *Las baladas* premiada en lo primer certamen de Palamós, 'a qual ha tingut la atenció de enviarnos son autor D. Francesch Marull.

—Se 'ns notifica que pe 'ls días 13, 20 y 27 de Ja-ner y primer de Febrer pròxims, donarà la societat *La Bruja*, grans y estraordinaris balls de máscara.

—Diu *Lo Teatro Regional* de 'l 23.

«**BADALONA.**—A l' Espanyol diumenge per la tarde se va posar en escena lo preciós drama *Lo full de paper* y el juguet cómich *A casa la modista*.

Y dihem nosaltres: com que tal funció s'va suspèndre, ó nostre company en 6 dies (de 'l 17 a 'l 23) no va tenir temps d' enterarse'n, ó va faltar á l' octau manament.

Trihi 'l FLAMANT corresponsal.

—En lo *Centre Casanova* dilluns va representar-se *Al agua patos*, *Coro de señoras* y *La Czarina*, sent applaudits las Sras. Rebollo y Faura, y 'ls Srs. Clapera, Casieillas y Ravés. Era plé.

—En lo teatro Circo Barcelonés s'ha estrenat la parodia de *Miss Helyett*, *¿Qui li ha fet?* En lo pròxim número 'n darem compte.

—En lo *Circol Espanyol*, dissapte passat, va representar-se la opereta *Ki-ki-ki-ki*, traduhida de l' francès a l' català per D. Conrat Colomé.

L' execució confiada á las simpàticas y applaudides tiples Sras. Montserrat y Grané y a 'ls no menos applaudits Srs. Rumiá (T.), Lloret, Barella, Aynaud y Perelló, molt bé.

En la mateixa nit, va estrenar-se tambe en aquest local, *Los sobrinos del Capitán Grant*, ab decoracions notables, especialment la que representa 'l fondo de 'l mar.

La batuta, confiada al mestre Agüadé... molt bé.

La interpretació per part de las Sras. Córdoba y Lozano y los Srs. Aynaud, Rumiá (T.) Perelló y Bello bé: respecte a 'ls demès... feren lo que pogueren.

—*La Renaixensa* ha volgut celebrar la diada de 'ls Ignocents.

Ahir publicà un *solt* (compost la vigilia, aixó es la *vetlla* de 'l 28) dient mal de 'ls periodistas que no són catalans—'ls califica d' *epidemia* — y desmentint ab los fets lo que critica en dit *solt* que, com es *solt*, no arriba á *solta*.

Parlant de décimas y bonas festas, censura á *El Not ciero Universal* que queixantse de l' abús de presentar cromos ab motiu de Nadal, exclama: *hay costumbres que viven á través de los siglos, y que vivirán, que es lo más sensible.*—Ara jo 'm permeto preguntar á *La Renaixensa* si segueix 'lo verdader sistema catalá de donar las bonas festas FENT ALGÚN REGALO Á AQUELLS DE QUI TE FAVORS REBOTS» (sos suscriptors), obsequiantlos, per exemple, ab un número de franch, que vinga á ser l' ampolla de ví rancí, la coca ensucrada y l' àpit tendre y escullit, ó si, obrant a 'l revés, los seus repartidors presentan la décima ó 'l cromo.

ESPECTACLES PARTICULARS

La Lira.—Demá á la tarde, la pessa *A la prevenció* y gran ignocentada.

Roger de Lluria.—Dilluns á la tarde, la pessa *El teniente cura*, un' altra pessa y ball.

Circol Artistich Recreatiu.—Demá á la tarde ball de societat y a 'l vespre funció d' ignocents.

CAVILACIONS

XARADAS

En forma de *hu* portaba una dos-prima un total á tres gorra, y en Marsal qu' es un xich de mòlta sal a 'l pobre home 's rifaba.

A. L. CASA GARCÍA.

II.

Nom de dona *hu dos tercera*,
tersa quarta es l' mateix;
hu dos quart nena pitera;
per la tot mon cor sufreix.

C. BARRERA Y CARGOL.

INTRINGULIS

Buscar una paraula que digui nom d' animal de pel y que treyentli la primera lletra dongui 'l d' un' altra bestia de pel; treyentli la primera restant digui un altra bestia de pel y quedant sols l' última lletra, siga aquesta una vocal.

A. PALLEJÀ.

TRIANGUL DOBLE

Sustituir los punts per lletras que diguin llegint horitzontal y verticalment: las de 'ls sis primers puns de la ratlla llarga y ls de la primera vertical, pessa de vestir; 2^a de primer triangul, nom de dona; 3^a, nom d' un riu; 4^a, part d' aicell 5^a, animal y 6^a, vocal,—Las lletras correspondents a 'ls sis punts (desde 'l gros ó central) de la ratlla llarga horizontal y de la vertical del seu àngul recte, nom d' home; 2^a, vertical y horizontal (contant de dreta á esquerra pero llegint de dalt á baix y de esquerra á dreta, actor castellà; 3^a, (de 'l mateix modo), qui no 'n té 'n ha tingut, 4^a, nom de bœur per criatura; 5^a, nota musical, y 6^a (ó 1ª alta y punt central), consonant

F. ELIAS SETMESÓ.

GEROGLIFICH

XXXXXX

nota musical

N LX

A. XALABARDER.

Solucions á las cavilacions de 'l Núm. 156

Geroglific (nou sistema): NO HU ENDEVINAS ¡OY? DONCAS PUNT EN BOCA Y PUNT FINAL (*No hu andavin as, ¿hoy? Doncas punt emboca y punt final.*)

Geroglific: PAM Y PIPA. (125 miléssims de cana igual á pam) y (arbre de bosc igual á pi) (comastiple igual á pà).

Ningú las va enviar.

A 'ls que envihin las d' avuy y jas de 'l núm. 158 se 'ls regalarán tots los números de 'LO TEATRO CATALÁ publicats aquestr any.

CORRESPONDENCIA

C. Torrents: ja 'l anirem á veurer — J. Blásquez: los redactors no tenen obligació de averiguar las causas de qui no fassi prou bè un paper — F. Grau (Const. ntf): rebut 6 pesetas fins á Juliol.—L. Bosch Villalonga (Cassá de la Selva): rebut 1'50 pts. fins Novembre últim: digui qui's números li faltan y 'ls enviarem.—M. Sucre (Girona): rebut 4'50 pesetas.—M. Almela (Vilassar): rebutr los *recibos* — M. Pompidou: veurem — F. Llopard: no fa — R. Llei (Tarrassa): no está com cal.—J. F. (Mahó): no 'ns agrada — Centre Català (Castelló d' Ampurias): t'rnem á enviar 'ls de Desembre. Quéixinse á correus en eixa, que nosaltres ho farem aquí. — Antoni R.: l' hem de liegrir encara.

Imp. Pujol y C. - Tallers, 45, Barcelona

Botiga de calsat de **Francisco Grau**, Plassa de Sant' Ana, 23.
Sastrería de teatros de **Joan Baret**, Sadurní, 14, 1r.
Taller de atrés de **E. Vidal**, Ronda S. Pau, 48.
Fotografia de **A. S. (Xatart)**, Carme, 3, tercero.
Café Catalá. (Centre de artistas d'òpera y sarsuela).
Rambla de Sta. Mónica, 6.

Magatzem de pells de **J. Pou y C.**, Princesa, 13.
Máquinas de fer mitja, de **Narcís Doménech**, carrer de la Gran-via, 211.
La Imperial, magatzem de mobles. Nou de la Rambla, 25.
Sastrería de teatros, de E. Vasallo Malatesta, Asalto, 14.

LUNAS AZOGADAS

ESPEJOS DE TODAS CLASES

DE

ORTEGA Y BADIA

Calle de la CONDESA DE SOBRADIEL, núm. 3
TELÉFONO NÚM. 1397

BARCELONA

SANTASUSANA

Máquinas de cusir. — Máquinas de fer mitja,
Aparatos per' pendrer dutxas

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller per' adobar tota classe de máquinas. Se ven
á plasos y al comptat.

Carme, 33. — Barcelona

A CASARSE TOCAN

Per 30 duros

un llit de Viena (matrimoni) ab somier, una calaixera
ab marbre, 6 cadiras de rejilla, una taula de nit ab
marbre, una de menjador, 6 cadiras de menjador y
un mirall.

Además hi ha un gran surtit de tota classe de
mobles. Llit de Viena y somier, 25 pessetas, y de
matrimoni, 40 pessetas.

Carrer Nou de la Rambla, 25

Copistería y Arxiu

DE TEATROS (*vers y música*)

DE JOSEPH BONNIN

Puntualitat y esmero en servir

Passatje de Madoz, 5, 2er

Magatzem de Música, Pianos è Instruments

Joan Ayné

Fernando VII, 51 y 53.—Call, 22.

Construcció de Teatros

SERVEY COMPLERT Y BÓ
per' guardarropias

Per informes y detalls dirigirse a l' carrer de

Estruch, II, fusteria

BARCELONA

PERRUCAS Y POSTISOS

de tota classe per' TEATROS

GRAN SALÓ

per afeitar, rissar y tallar cabells en la

Perruqueria de VICENS GARCÍA

Conde del Asalto, 6, principal

Casa establecida desde 1840

ORQUESTA DE 'LS CATALANS

de la que forma part lo notable concertista de violí

senyor BÁDIA

DIBIGIDA PER

D. ROMUALDO BIELOQUI

Per' ajustos dirigirse

Sepúlveda, 90-Barcelona